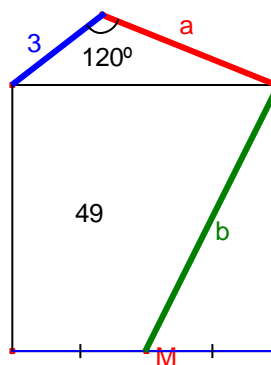


Problemes de Geometria per a l'ESO 298

2971.- Donats el quadrat d'àrea 49 i el triangle $K = 120^\circ$ i costat 3 de la figura, calculeu la proporció:

$$\frac{a}{b}$$



Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = \sqrt{49} = 7$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle MBC :

$$b = \frac{7}{2}\sqrt{5}$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle DCK :

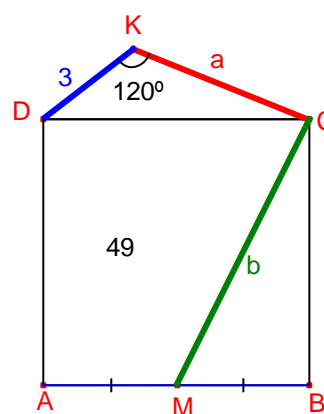
$$49 = a^2 + 9 + 3a$$

Resolent l'equació:

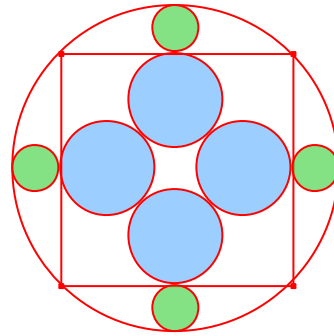
$$a = 5$$

La proporció és:

$$\frac{a}{b} = \frac{5}{\frac{7}{2}\sqrt{5}} = \frac{2}{7}\sqrt{5}$$



2972.- Determineu la proporció entre la suma de les àrees blaves i la suma de les àrees verdes.



Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de centre O .

Siga la circumferència de centre P i radi $R = \overline{PT}$

$$\overline{OP} = R\sqrt{2}$$

$$\overline{AB} = 2R + 2 \cdot \overline{OP} = 2(1 + \sqrt{2})R$$

$$\overline{AC} = \overline{AB} \cdot \sqrt{2} = 2(2 + \sqrt{2})R$$

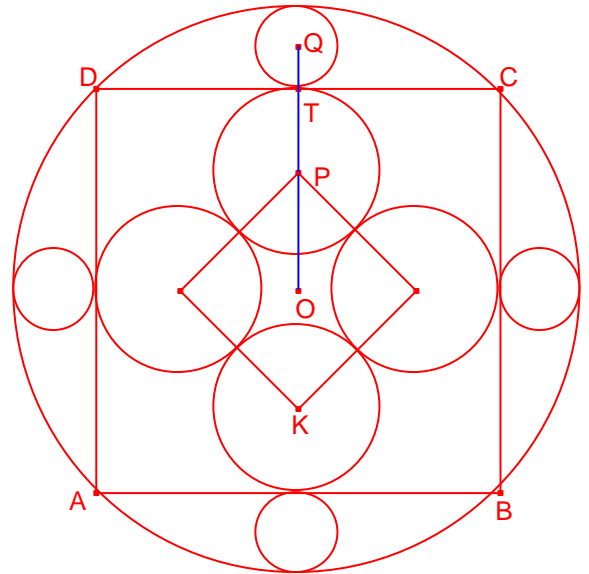
Siga $s = \overline{QT}$ radi de les circumferències verdes.

$$2s = \frac{1}{2}\overline{AC} - \frac{1}{2}\overline{AB} = R$$

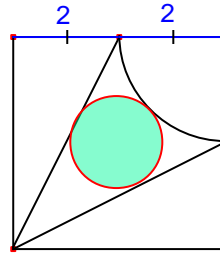
$$s = \frac{1}{2}R$$

La proporció entre l'àrea blava i l'àrea verda:

$$\frac{S_{blava}}{S_{verda}} = \frac{4 \cdot \pi R^2}{4 \cdot \pi s^2} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = 4$$



2973.- El quadrat de la figura té costat 4.
 Calculeu el radi del cercle ombrejat.



Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 4$

Sigen M, N els punts migs dels costats $\overline{CD}, \overline{BC}$, respectivament.

Siga K el punt mig del segment \overline{MN} .

$\overline{KM} = \sqrt{2}$, $\overline{AM} = \sqrt{5}$, $\overline{AC} = 4\sqrt{2}$

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OT} = r$

$$\overline{OA} = 4\sqrt{2} - 2 - r$$

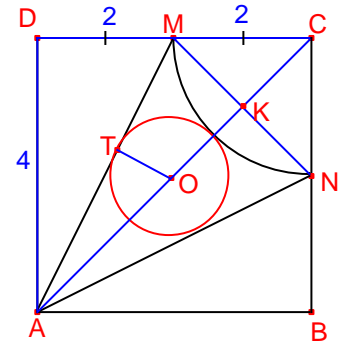
Els triangles rectangles $\triangle ATO$, $\triangle AKM$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

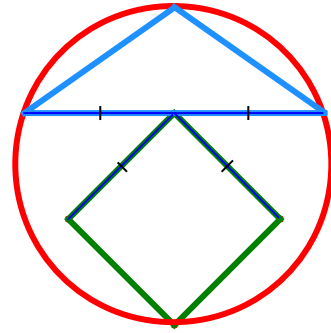
$$\frac{r}{\sqrt{2}} = \frac{4\sqrt{2} - 2 - r}{2\sqrt{5}}$$

Resolent l'equació:

$$r = \frac{2}{9}(1 + 4\sqrt{5} - 2\sqrt{2} - \sqrt{10})$$



2974.- En la figura, el costat desigual del triangle isòscele és igual al doble del costat del quadrat. Calculeu la proporció entre l'àrea del quadrat i l'àrea del triangle.



Solució 1:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = x$

Siga el triangle isòscele KLM de costat desigual $\overline{KL} = 2x$ i altura \overline{CM} .

$$\overline{AC} = x\sqrt{2}, \overline{AL} = x\sqrt{3}$$

Siga $\alpha = \angle KLA$

$$\sin \alpha = \frac{\sqrt{6}}{3}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle AKL$

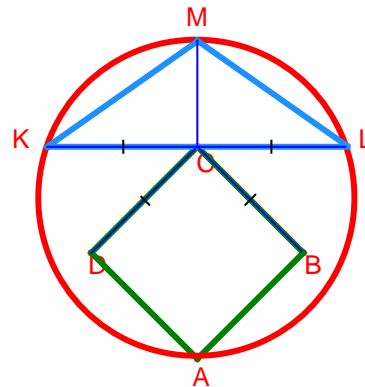
$$\frac{x\sqrt{3}}{\frac{\sqrt{6}}{3}} = \overline{AM}$$

$$\overline{AM} = \frac{3\sqrt{2}}{2}x$$

$$\overline{CM} = \frac{3\sqrt{2}}{2}x - x\sqrt{2} = \frac{\sqrt{2}}{2}x$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ABCD}}{S_{KLM}} = \frac{x^2}{\frac{1}{2} \cdot 2x \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}x} = \sqrt{2}$$



Solució 2:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

$$\overline{AC} = \sqrt{2}$$

Aplicant la potència de C respecte de la circumferència:

$$\overline{CM} \cdot \sqrt{2} = 1 \cdot 1$$

$$\overline{CM} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ABCD}}{S_{KLM}} = \frac{1^2}{\frac{1}{2} \cdot 2 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}} = \sqrt{2}$$

2975.- Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle equilàter ombrejat que té els vèrtexs en les tres circumferències menudes i el triangle equilàter exterior.

Solució:

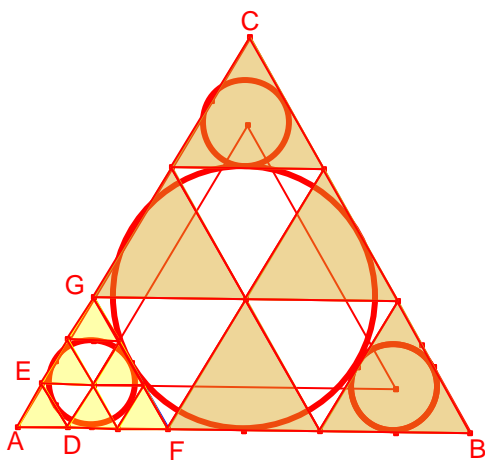
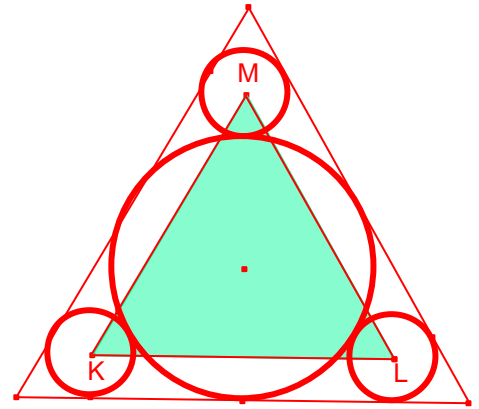
Siga el triangle equilàter exterior $\triangle ABC$

Siga el triangle equilàter $\triangle AFG$ que té per circumferència inscrita una de les tres menudes.

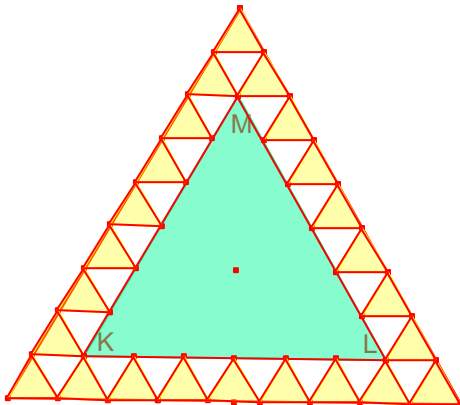
El triangle $\triangle AFG$ queda dividit en 9 triangle equilàters

$\triangle ADE$

$$S_{ABC} = 9 \cdot S_{AFG} = 81 \cdot S_{ADE}$$



Dibuixem triangles de la forma $\triangle ADE$ sobre l'exterior del triangle equilàter $\triangle KLM$.



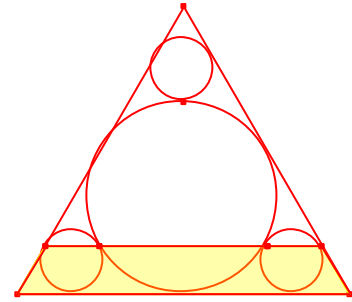
L'àrea del triangle equilàter $\triangle KLM$ és:

$$S_{KLM} = S_{ABC} - (17 + 15 + 13)S_{ADE} = 36 \cdot S_{ADE}$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{KLM}}{S_{ABC}} = \frac{36 \cdot S_{ADE}}{81 \cdot S_{ADE}} = \frac{4}{9}$$

2976.- Calculeu la proporció entre l'àrea del trapezi ombrejat, que té els punts de tangència de les tres circumferències en un dels costats paral·lels, i el triangle equilàter exterior.



Solució:

Siga el triangle equilàter exterior $\triangle ABC$

Siga el triangle equilàter $\triangle AFG$ que té per circumferència inscrita una de les tres menudes.

El triangle $\triangle AFG$ queda dividit en 4 triangle

equilàters $\triangle ADE$ (D, E , els punts migs dels segments $\overline{AF}, \overline{AG}$, respectivament)

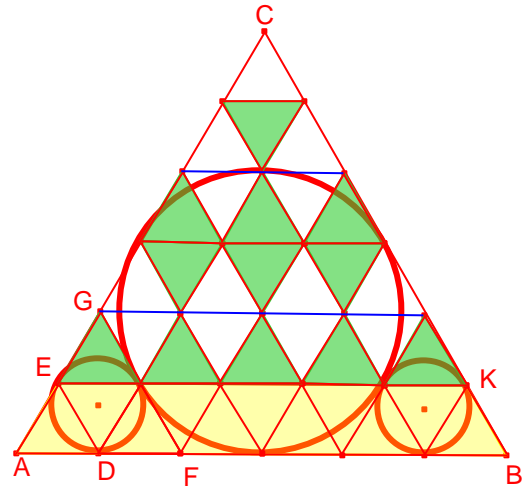
$$S_{ABC} = 9 \cdot S_{AFG} = 36 \cdot S_{ADE}$$

L'àrea del trapezi $ABKE$ és:

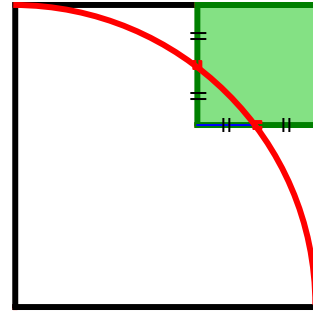
$$S_{ABKE} = 11 \cdot S_{ADE}$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{ABKE}}{S_{ABC}} = \frac{11 \cdot S_{ADE}}{36 \cdot S_{ADE}} = \frac{11}{36}$$



2977.- Calculeu la proporció entre l'àrea del quadrat ombrejat i l'àrea del quadrat exterior.



Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga el quadrat $CKLM$ de costat $\overline{LM} = 2x$.

Siga E la projecció de L sobre el costat \overline{AB}

$$\overline{AE} = \overline{LE} = 1 - 2x$$

$$\overline{AP} = 1$$

$$\overline{PE} = 1 - x$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AEP$:

$$1 = (1 - x)^2 + (1 - 2x)^2$$

Simplificant:

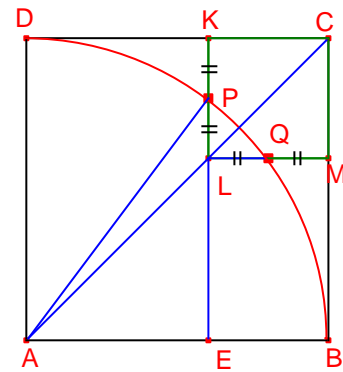
$$5x^2 - 6x + 1 = 0$$

Resolent l'equació:

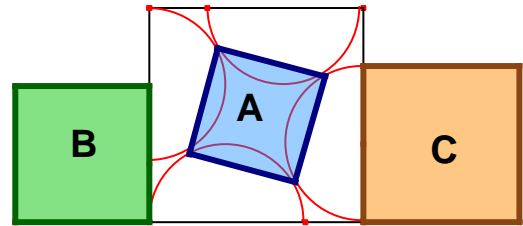
$$x = \frac{1}{5}$$

La proporció de les àrees és:

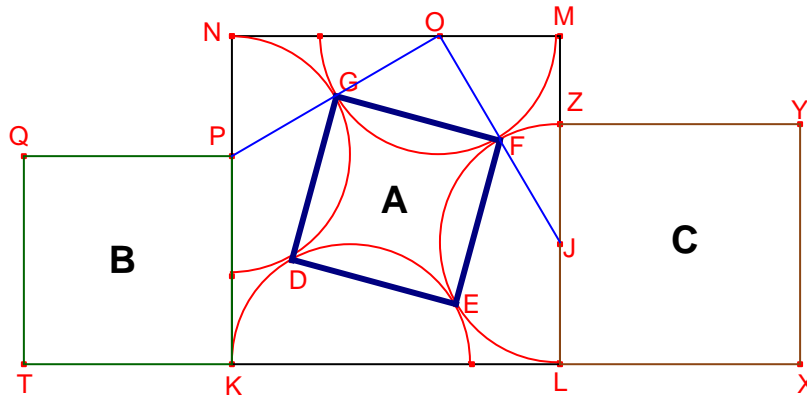
$$\frac{S_{CKLM}}{S_{ABCD}} = \frac{(2x)^2}{1^2} = \frac{4}{25}$$



2978.- A la figura, hi ha quatre quadrats i quatre semicercles iguals.
 Calculeu la proporció de les àrees $A : B : C$



Solució:



Siga el quadrat $KLMN$.

Siga el semicercle de centre O i radi $\overline{OM} = R$

Siga el quadrat $DEFG$.

Els triangles rectangles $\triangle ONP, \triangle JMO$ són iguals.

Aleshores, $\angle GOF = 90^\circ$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle GOF$

$$\overline{GF} = R\sqrt{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ONP$

$$\overline{OM} = \overline{KP} = R\sqrt{3}$$

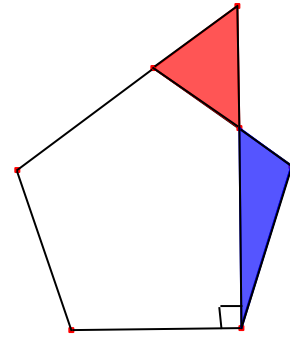
$$\overline{LZ} = 2R$$

Els àrees dels quadrats $A : B : C$ són:

$$A = S_{DEFG} = 2R^2, B = S_{KPQT} = 3R^2, C = S_{LXYZ} = 4R^2$$

Aleshores, $A : B : C = 2 : 3 : 4$

2979.- En la figura, el pentàgon és regular.
 Calculeu la proporció entre les àrees dels dos triangles ombrejats



Solució:

Siga el pentàgon regular $ABCDE$ de costat $\overline{AB} = 1$

$$\overline{BD} = \Phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

$$\angle BCP = 108^\circ, \angle BDQ = 108^\circ$$

$$\angle PBC = 18^\circ$$

$$\angle BPC = \angle DPQ = 54^\circ$$

$$\angle PDQ = 72^\circ, \angle PQD = 54^\circ$$

$$\text{Aleshores, } \overline{PD} = \overline{QD}$$

Els triangles $\triangle BCP$, $\triangle BDQ$ són semblants i de raó $\overline{BC} = \overline{BD} = 1 : \Phi$

$$\text{Siga } x = \overline{CP}, \overline{PD} = x \cdot \Phi$$

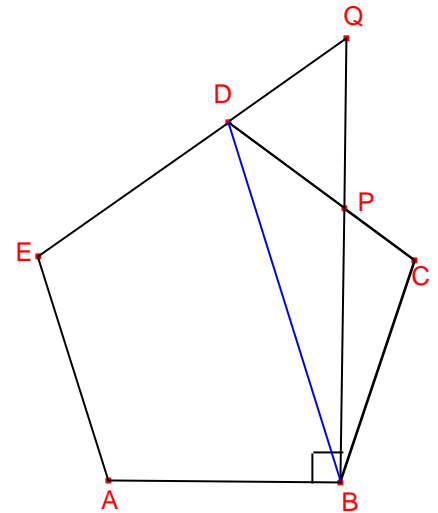
$$1 = (1 + \Phi)x = \Phi^2 x$$

$$x = \frac{1}{\Phi^2}$$

$$S_{BCP} = \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot x \cdot \sin 108^\circ = \frac{1}{2} \frac{1}{\Phi^2} \sin 108^\circ$$

$$S_{PDQ} = \frac{1}{2} \cdot \Phi \cdot x \cdot \Phi \cdot x \cdot \sin 72^\circ = \frac{1}{2} \frac{1}{\Phi^2} \sin 108^\circ$$

Les àrees dels dos triangles és la mateixa.



2980.- En la figura, $\angle ABD = 40^\circ$,
 $\angle DBC = 30^\circ$, $\angle BCD = 20^\circ$, $\angle DCA = 40^\circ$.

Calculeu:

$$\frac{\overline{AB}}{\overline{CD}}$$

Solució:

$$\angle BAC = 50^\circ, \angle ADC = 130^\circ$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ABC$:

$$\frac{\overline{AB}}{\sin 60^\circ} = \frac{\overline{BC}}{\sin 50^\circ}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle BCD$:

$$\frac{\overline{CD}}{\sin 30^\circ} = \frac{\overline{BC}}{\sin 130^\circ}$$

Dividint ambdues expressions:

$$\frac{\overline{AB}}{\overline{CD}} \cdot \frac{\sin 30^\circ}{\sin 60^\circ} = 1$$

$$\frac{\overline{AB}}{\overline{CD}} = \sqrt{3}$$

